

Kitba ta' Ignazio Mancini OFM

Min hi l-bhima ta' l-Apokalissi?

L-aktar ktieb diffiċċi tat-Testment il-Ġdid kollu hu, mingħajr dubju, l-Apokalissi ta' San Ĝwann apostolu u evanġelista. Id-diffikultà ġejja minn waħda mill-karatteristiċi tal-ġeneru letterarju apokalittiku, li hi dik id-dan hu għal kolloks simboliċi.

In-numru kbir ta' xbihat li jiġu wżati, l-originalità tagħhom li ħafna drabi tħawwadna u tbellaħna, il-viżjonijiet u x-xeni li qatt ma smajna bihom, iwasslu lill-qarrej biex jintilef faċilment f'dan il-labirint ta' simboli.

Hafna huma l-persunaġgi li niltaqgħu magħhom f'din l-opra. Minnhom kol-lha l-aktar persunaġġ li jippreżżi minn-hu ġewwa kien iċċi minn-nadur.

Hu possibbli nkunu nafu xi ħaġa dwar il-Bhima?

Għalkemm hi ħażja
ċerta li d-dinja ta' l-
Apokalissi hi diversa ħafna
mid-dinja tagħna, aħna l-
oċċidentalji, li aħna
priġunieri tal-logika, inren-
duh aktar diffiċċi biex nifh-
muh. Irid ngħid li ma
hemm l-ebda raġuni biex
aħna nagħmlu interpre-
tazzjonijiet mimlijiż fanta-
sija, daqslikieku s-simboli
qishom kienu kapaċi biex
ifissru xi ħażja. Is-simboli
ġeneralment għandhom tif-
sira definittiva, u ta' spiss il-
kuntest tal-ktieb u l-
indikazzjonijiet mogħtijin
mill-awtur huma l-ahjar
mezz biex niskopru t-tifsira
tagħiġhom.

Mal-Bhima ta' l-Apokalissi ġara l-istess bħalma ġara fil-każza tħalli. Antikrist: giet identifikata ma' tant persuni, idejologiji u movimenti, li hu imposibbli li nagħmlu lista tagħhom kollha. Dawn huma interpretazzjonijiet li jirriżultaw li huma magħmulin bla kriterju u mimlijiż fantasja.

L-aktar haġa gusta tkun li nistaqsu lil Gwanni nnifsu, l-awtur ta' l-Apokalissi, għal min qiegħed jirreferi meta iitkellem mill-Bhima.

Hu possibbli li fl-
Apokalissi nsibu xi
indikazzjoni li tippermettiel-
na li niskopru l-identità vera
tal-Bhima? Jidher li hu pos-
sibbli.

Nantiċipaw il-finali

Il-Bhima tidher f'diversi
mumenti tar-rakkont ta' l-
Apokalissi, kif ukoll id-desk-
rizzjoni tal-hidma tagħha
kontra l-insara u l-Knisja ta'
Ġesù. Imma s-siltiet li jistgħu
iġħinuna biex nidħlu fil-fond
tal-misteru li jidawwar lil din
il-persuna huma fuq kollo
tnejn: il-kapitli 13 u 17.
Fihom l-awtur ta' l-Apokalissi
ifornina bid-dettalji meħtieġa
biex niskopru t-tifsira ta' dan
is-simbolu.

Fil-kapitlu 17 Ģwanni
iġħid espressament li hu se
jiispjega l-misteru mohbi tal-
Bhima (vers 7). U iżkompli
billi jiddedika l-kumplament
tal-kapitlu biex jesponi t-tif-
sira tal-viżjoni u ta' kull
wieħed mid-dettalji taqħha.

Ritratti f'dan l-artiklu: il-fortizza ta' Nimrod

Għaldaqstant, jekk irridu nkunu nafu għal min jirrifexxi Gwanni meta jitkellem mill-Bhima, irridu niġbru u neżaminaw id-dettalji kollha li l-awtur ispirat xerred f'dawn iż-żewġ kapitli.

Meta ittraskuraw dawn id-dettalji ħafna qarrejja mhux ippreparati intilfu fil-baħar ta' interpretazzjonijiet tal-misteru.

Nantiċipaw minn issa l-final: fl-Apokalissi l-Bhima tirrappreżenta mhux inqas u mhux aktar mill-imperu ruman.

Għaliex il-Bhima tgħix fil-baħar?

L-ewwel indikazzjoni li jaġħtina l-Apokalissi dwar il-Bhima hi li din toħroġ mill-baħar (13,1). X'inhu mela t-tifsir simboliku tal-baħar?

X'aktarx Israel kien dejjem poplu li jgħix fl-intern ta' l-art, il-bogħod mill-kosta Mediterranja tal-Palestina, għal kważi t-tul kollu ta' l-istorja tiegħu. Għaldaqstant hu minn dejjem kellu biżżeq qaddis mill-baħar. Ma kienx jaſf is-sigrieti tiegħu, ma wasal qatt biex jiddominah, u qatt ma kien poplu ta' baħħara.

In-natura inkontrollabbli u mħawwdha tal-baħar wasslet biex il-poplu Lhudi jara fih manifestazzjoni tal-qawwiet infernali, ostili għal Alla. Din hi r-raġuni għaliex fil-Bibbia l-għedewwa ta' Alla dejjem jintwerew ħerġin mill-baħar. Għalhekk il-fatt li l-Bhima tgħix fil-baħar ifisser li hi tagħmel parti mid-dinja tal-ħażen, mid-dinja tax-xitan, ta' l-ghadu ta' Alla.

Imma l-baħar jirrappreżenta wkoll – b'mod aktar konkret – il-baħar per eċċellenza għall-poplu Lhudi,

jīgħifieri l-baħar Mediterran, li fix-xaqliba estrema tiegħu kienet tinsab Ruma, il-kapitali ta' l-imperu ruman.

Għaldaqstant l-ghadu (il-Bhima) li toħroġ mill-baħar biex tagħmel gwerra għal min jemmen ma tistax tkun ħlief Ruma. Effettivament fl-epoka li fiha inkiteb l-Apokalissi, madwar is-sena 90, taħbi l-imperatur Domizjanu, kienet għadha kemm intemmet persuuzzjoni mdemma kontra l-insara.

Xi titli "li joffendu"

Ĝwanni jkompli jirreferi l-viżjoni tiegħu billi jgħidilna li l-Bhima kellha fuq kull waħda mis-seba' irjus tagħha isem midghaj, jīgħifieri isem li kien jinsulta lil Alla.

Dan is-simboliżmu jaqbel perfettament ma' l-użanza ta' l-imperaturi rumani, li kienet ġiet introdotta minn Neruni, li jattruwixxu għalihom infushom it-titli propriji ta' Alla, bħal dawk ta'

"divin", "iben ta' Alla", "jixraq lu li jkun adurat", "salvatur", "Mulej", eċċ. Kif nafu, minn certa epoka l-imperaturi rumani kienu jippretendu li jiġu adurati bħala allat awtentici. Dawn il-pretenzjonijiet kienu inacċċettabbli għall-insara u kien iweġġgħu b'mod profond is-sensibilità tagħhom.

Il-leġġenda ta' "Neruni li jerġa' jgħix mill-ġdid". Dwar il-Bhima nafu wkoll li "waħda mill-irju tagħha kienet qisha midruba għall-mewt, imma din il-ġerħa għall-mewt kienet imfejjqa" (13,3).

Billi aktar 'il quddiem hu rivelat li kull waħda mis-seba' irjus tal-Bhima tirrappreżenta imperatur (17,9), irridu nikkonkludu li r-riferiment hu għal sultan jew li kien diġġa ježisti inkella li kien mejjet, imma li n-nies kienet jemmnu li reġa' lura fil-ħajja.

L-istoriči ta' l-epoka jgħidulna li meta Neruni qatelu ruħu b'idejh, ħafna ma riedux jemmnu li l-imperatur

kien miet, u għalhekk xterdet il-vuċi li hu kien mar f'pajjiż imbiegħed biex jiġi eżerċtu ħalli bih jiġi lura u jerġa' jakkwista s-saltna. Hekk twieldet il-leġġenda tar-“ritorn ta’ Neruni” wara li miet.

Din il-leġġenda popolari rumana xterdet imbagħad ukoll fost il-lhud u l-kristjani, u f'ħafna kitbiet kemm ta’ dawn kif ukoll ta’ dawk tidher il-figura ta’ Neruni li rega’ għall-ħajja u li hu mdawwar b'dija ġejja mix-xitan.

X'jindika n-numru 666?

Min ra l-film La profezja jiftakar li fi tmiem l-istorja l-Antikristi jiġi identifikat ma’ persuna li kienet twieldet fil-jum 6 tas-sitt xahar (Ġunju)

fis-6 ta’ filgħodu. Lanqas ma Jonqsu rumanzi u telefilm li jippreżentaw in-numru 666 bħala numru misterjuż li jid-identifika persunaġġ djaboliku li fl-aħħar taż-żminijiet ifit-tex li jieqaf lil Alla u jwettaq kull xorta ta’ qeq.

Għal sekli sħaħ l-istudjużi ippruvaw jiskopru l-identità tal-persunaġġ li jinħeba wara dan in-numru. L-insara kienu ifixxu fuq kollox fost dawk li kienu fl-ereżija. Is-setet għadhom sallum ifixxu li jid-identifikaw dan in-numru ma’ l-isem jew mat-titli ta’ xi Papa, biex jikkonkludu li hi Ruma li għaliha jirreferi l-Apokalissi, u li trid tkun meqruda, jiġifieri l-Knisja Kattolika.

Meta Reagan kien elett president ta’ l-Istati Uniti,

ħafna kienu semmghu leħinhom biex ixandru li kienu waslu l-aħħar żminijiet u li l-Antikrist kien deher fil-persuna tal-president, għaliex kull wieħed mill-ismijiet tiegħu, Ronald Wilson Reagan, hu iffurmat minn 6 ittri, li jaġħmlu preciżament 666!

Hu evidenti li dan il-mod ta’ interpretazzjoni hu nieqes minn kull fundament u li ma għandu x’jaqsam xejn ma’ dak li ried ifisser l-awtur ta’ l-Apokalissi.

Xi haġa nistgħu nikkalkulaw

Naraw dak li jgħid eż-żottament l-Apokalissi. Il-frażi li tinteressana tinsab fil-kapitolu 13 versett 18. Hemm tintem id-deskrizzjoni tal-Bhima terribbli li tippersegwi ta u tqoqtol lill-insara u tat-tieni Bhima li twaqqaf statwa ta’ l-ewwel Bhima biex kulħadd jaduraha.

Wara li jiġu introdotti u ippreżentati dawn il-figuri simboliċi, Ĝwanni jrid jgħin lill-qarrejja tiegħu biex jiskopru s-sigriet u jifhemu dak li hu qiegħed iġħid. Hu jippreżenta hom bi speċi ta’ misteru li wieħed irid jaqtgħu, u li jgħid hekk: "Hawn qiegħed l-għerf: min għandu moħħu, ha jobbor x'inhu n-numru tal-Bhima, għażiex numru ta’ bniedem hu. U n-numru tagħha hu sitt mijja u sitta u sittin".

L-awtur, kif rajna, jistieden lill-intellegenti biex jikkalkulaw. Mela ma għandux x’jaqsam ma’ xi haġa li kienet għad trid tgħiġi u li għalhekk kienet għadha mhix magħrufa, imma ma’ xi haġa li kienet tista’ tkun ikkalkulata bi ffit intelligenza.

Is-sigriet ta’ l-interpretazzjoni hu l-“gematria”

Kif għadna kemm rajna, l-

awtur ta' l-Apokalissi jgħid li dik iċ-ċifra tirrapreżenta isem ta' bniedem.

X'inhi ġ-ċifra ta' bniedem? Għalina jidher stramb, imma għandha x-taqṣam ma' partikularità kemm fl-ilsien grieg antik, li hu dak li waslilna bih l-Apokalissi, kif ukoll fl-ilsien ebrajk, li l-awtur tagħna ċertament kien jafu.

Filwaqt li aħħna nużaw certi sinjal biex niktbu l-ittri (a,b,c,...) u sinjal oħrajin biex niktbu n-numri (1,2,3...), kemm fl-ebrajk kif ukoll fil-grieg in-numri jinkitbu billi wieħed juža l-istess ittri ta' l-alfabet. Hekk, biex wieħed jikteb in-numru 1 juža l-ittra "a", biex jikteb in-numru 2 juža l-ittra "b", u l-bqija.

Issa, jekk wieħed jiġib flimkien l-ittri ta' kull isem propriu jew komuni, hu jakkwista n-numru li hu ġ-ċifra" ta' dak l-isem. Dan il-proċediment li wieħed jis-sostitwixxi l-ittri ta' isem mal-valur numeriku tiegħu jissejja "gematria" u kien użat ħafna fl-antikitā. Anke l-Bibbia tużah diversi drabi.

Jekk niġu lura għall-każ tagħna, jekk Ģwanni jgħid li dan in-numru jirrapreżenta l-isem ta' persuna u li min għandu ftit intelliġenza jista' jiskopri għal liema persuna qiegħed jirreferi, dan hu possibbli għaliex din hi persuna magħrufa għall-qarrejja ta' l-Apokalissi li l-isem tagħha miktub bl-ebrajk u bil-grieg kien jagħti din is-somma. L-appostlu u evanġelista Ģwanni, li kien jinsab priġunier tar-rumani fl-istess żmien li fih kiteb il-ktieb ta' l-Apokalissi (cfr. Apok 1,9), jiddeċiedi li jwissi lill-insara dwar il-persekużjonijiet imminenti permezz ta' metodu moħbi, li

kienu jifhmuh biss ftit, u ċertament biex jevita li l-pulizija imperjali tkun tista' tuża argumenti kontrih.

Bi probabilità kbira t-tieni Bhima hu l-imperatur Neruni, għaliex jekk wieħed jikteb ismu bl-ebrajk, ir-riżultat hu dan li ġej: N=50 + R=200 + W=6 + N=50 + Q=100 + S=60 + R=200 = 666. L-ittri indikati (NRWN QSR) huma dawk li bl-ebrajk kienu jinkitbu biex indikaw l-isem u t-titlu ta' l-imperatur: Neruni Ċesari.

L-ewwel insara ma kien ikollhom l-ebda diffiċultà biex isolvu din il-problema.

Għalfejn seba' irjus?

Bhima ma' l-imperu ruman hi carissima.

Imma immeddatament wara jżid: "Is-sebat irjus [...] huma wkoll seba' slaten. Hamsa minnhom waqqħu, wieħed għadu hawn, u ieħor għadu ma ġiex, u, meta jiġi, ikollu jidu ftit. U l-Bhima, li kienet u ma għadhiex iż-żejjed, hi stess hija t-tmien waħda, imma wkoll waħda mis-sebħha, u sejra għall-qerda tagħha" (17,9-11).

Min jista' jgħid dan kollu? Sempliċi ħafna. Jekk is-seba' irjus tal-Bhima jirrapreżentaw seba' slaten, bizzejjed inkunu nafu min kienu l-ewwel imperaturi biex ikollna s-soluzzjoni tal-

Jekk dan ma kienx bizzejjed, fil-kapitlu 17 l-awtur tagħna jfornina b'dettalji oħrajin biex hekk il-qarrej ma jkollux aktar dubji.

Jgħid li s-seba' irjus tal-Bhima jirrapreżentaw seba' għoljet (v. 9). Id-din ja kollha taf li l-belt ta' Ruma hi l-"belt tas-seba' għoljet"; għaldaqstant l-identifikazzjoni tal-

problema.

U kienet tidher tant diffiċili! Is-silta ta' l-Apokalissi tgħidilna li l-ewwel ħames slaten digħi għad-dew. Dawn huma Awgustu, Tiberju, Kaligola, Klawdju u Neruni. Għaldaqstant Neruni kien digħi mejjet. Is-sitt wieħed hu Vespasjanu. Imbagħad jiġi s-seba' wieħed li jsaltan

għal fitiż żmien (dan kien Titu, iben Vespasjanu, li lanqas dam isaltan għal sentejn). U b'dan għandha l-lista kollha tas-seba' slaten.

Imma wara Titu jiżdied it-tmien wieħed (Domizjanu), id-dwaru jingħad li hu wieħed mis-seba', għaliex il-Bhima għandha biss sebat irjus.

Għaliex ġwanni iġħid li Domizjanu, li hu wkoll iben Vespasjanu, u wieħed mis-seba' imperaturi li ġew qabel, huma wieħed? Semplicelement għaliex l-imperatur Domizjanu wera illu nnifsu bħala Neruni ġidid, Neruni "li reja' għall-ħajja", minħabba l-fatt li hu wkoll qajiem persekuzzjoni kontra l-insara.

Għalhekk l-awtur ta' l-Apokalissi iġħid li l-Bhima (jiġifieri Neruni) kien imma ma għandux iż-żejt (għaliex hu mejjet), imma li fl-istess ġin hu t-tmien imperatur (għaliex hu daqslikieku Neruni reja' lura fil-persuna ta' Domizjanu, persekutur ta' l-insara li kien aktar krudil minn Neruni).

Għaliex l-Imperu hu Bhima?

L-ewwel Bhima li l-awtur ta' l-Apokalissi jara tidher fil-viżjoni tiegħi hi taħlita ta' pantera, ors u ljun (13,2). X'inhi din il-bhima stramba?

Čertament ġwanni ma ivvintahiem, u lanqas ma ra realment. Min jaaf xi fitiż tajeb it-Testament il-Qadim, jinduna mall-ewwel li l-Bhima ta' l-Apokalissi hi "ġabra" ta' l-erba' Bhejjem li l-profeta Danjal ra f'dehra, u li l-ewwel tlieta fosthom kienu jixxbu rispettivament iljun, ors u leopard (Dan 7,1-8). Dawn l-erba' Bhejjem kel-lhom kompliessivament

sebat irjus u għaxart iqrun. Anke din il-Bhima ta' l-Apokalissi għandha l-istess karatteristiċi.

Imma għaliex ġwanni, biex jirreferi għall-imperu ruman, juža propriu dan is-simbolu? Għaliex minn meta l-general ruman Gneo Pompeo kien daħla bħala rebbieħ f'Gerusalem (64 QK), il-Ġudajżmu kien beda jinterpretar r-raba' Bhima ta' Danjal bħala raffigurazzjoni tal-qawwa ġidida ġakkiema, jiġifieri l-imperu ruman.

Hafna kitbiet ta' dik l-epoka li wasluha jikkellmu

kbir u qawwi, imma wkoll daqshekk inġust u pervers (almenu fl-ġħajnejn tal-popli sottomessi). Saħansitra kienu bdew jaġħtu qima lill-imperatur, jiġifieri lill-Istat, bħala "Mulej u Alla". Dawk kollha li ma kienux jaċċettaw li joqogħdu għas-sistema kienu jiġu ippersegwitati bla hnien.

Il-messaġġ li ġwanni jrid jittrażmetti lill-komunitajiet tiegħi hu messaġġ ta' tama: il-qawwa li taħkem (l-imperu ruman) hi destinata li tintemm, u terġa' tirbaħ il-qawwa ta'

mir-rumani bħala Bhima feroċi li hi għadu ta' Alla.

Ġwanni, għalhekk, meta ikkompona l-ktieb tiegħi taħbi forma ta' dehriet, jirrikorri għal simboli li faċi-lment jista' jinqara minn dawk li kienu jgħixu fi żmienu.

Il-misteru ma kienx daqshekk impossibbli li tifħmu...

Ma nistennewx l-ebda Bhima

Ġwanni kiteb l-Apokalissi f'kuntest storiku partikulari: l-imperjaliżmu ruman, sistema oppressur li kien impost minn dawk li f'dik l-epoka kienu l-aktar qawwija minn il-lat militari, ekonomiku u politiku, u anke kulturali.

Qatt ma kien eżista sa dakħinhar imperu daqshekk

Ģesu Kristu. Għaldaqstant isalva biss min ikun twaħħad u baqa' jzomm shiħ ma' Kristu.

Hu l-istess messaġġ li l-Apokalissi għandu għall-insara tallum. Aħna ma nistennew l-ebda Bhima għall-ġejjeni, għaliex dejjem se ikun hemm Bhejjem simili! Huma l-qawwiet ekonomiċi, politici u kulturali kollha li b'mod jew iehor jerfghu rashom kontra l-messaġġ awtentiku nisrani.

Għaldaqstant, biex inkunu nistgħu inżomm qawwija t-tama tagħha, ikollna dejjem bżonn li naqraw u nerġgħu naqraw l-Apokalissi!